

La programació radifònica musical a l'era digital

Luis Miguel Pedrero

Facultad de Ciencias de la Información (Universidad Pontificia de Salamanca)

La indústria del disc ha vinculat històricament la difusió del seu producte als mitjans de comunicació audiovisual, fins fa poc concretats en la ràdio i la televisió. La progressiva acceptació del rock, gràcies a les seves facilitats de consum universal, va propiciar que aquest contingut s'assentés com un dels més demanats per les emissores de ràdio a causa dels seus relatius baixos costos i de la seva enorme potencialitat de comercialització: la diversificació dels estils i la seva consegüent adscripció entre el públic condueix a una ràpida segmentació de les audiències que, a la vegada, es constitueix en decisiu arma de posicionament enfront de la competència.

No obstant això, l'alt grau de concentració en aquesta indústria, el seu conservadorisme i la seva tendència a les pràctiques obscurantistes imposa *de facto* una homogeneïtzació del pop en els mitjans, sobretot en models radiodifusors estructuralment poc consolidats (cas d'Espanya).

A més, l'emergència de nous canals d'exposició (cinema, publicitat, videojocs o Internet); la popularització i abaratiment dels avenços tecnològics en sistemes de compressió i emmagatzematge del so (MP3) i d'enregistrament digital; i la *cada vegada més* elevada competència que dintre de la indústria de l'entreteniment oposa sectors com ara la moda, la literatura, el vídeo o l'esport obliguen a revisar la clàssica relació de simbiosi entre la indústria discogràfica i les emissores de ràdio musical, així com les estratègies programàtiques i regles de funcionament d'aquestes últimes.

El documental en suport digital

Manuela Penafria

Membre de l'equip d'investigació del Programa INTERREG II

Gonçalo Madail

Col·laborador de l'equip d'investigació del Programa INTERREG II

Francisco Merino

Col·laborador de l'equip d'investigació del Programa INTERREG II

És possible, basant-se en l'evolució històrica del film documental, afirmar que és un gènere que es va beneficiar sempre de les evolucions tecnològiques (en particular, de les càmeres de filmar i l'equip de so portàtils de la dècada dels seixanta). Podem també afirmar que aquest benefici resideix en

la diversitat de les formes fílmiques que varen anar apareixent i en l'augment dels temes a tractar.

Avui en dia, la qüestió del documental se situa a l'era digital. Si tenim en compte els principis que identifiquen el gènere documental és imprescindible fer referència a: 1) el registre *in loco* de la vida de les persones i esdeveniments del món; 2) l'obligació d'abordar els temes a partir d'un determinat punt de vista, i finalment 3) la presentació creativa del material que serà part del film; res no impedeix que el documental es realitzi en suport digital.

En aquest cas, el que importa és esbrinar quins són els beneficis i quines les conseqüències de la utilització de les noves tecnologies per al documental. Aquesta indagació passa per la realització d'un treball experimental que consisteix a passar per a CD-ROM un documental produït en suport de vídeo, en particular (o concret) la pel·lícula *Os filhos do Volfrâmio*. A partir d'aquesta experiència podrem discutir i extraure conclusions i implicacions per al documental tant pel que fa a la producció com en el que respecte a l'espectador. Aquest esdevé un element actiu ja que li és donada l'oportunitat d'interaccionar amb la pel·lícula.

Algunes idees per a la regulació jurídica de la comunicació digital

Julián Rodríguez

Departamento de Comunicación Pública (Universidad de Navarra)

La revolució de la tecnologia digital ha suposat l'aparició de nous mitjans de comunicació, productes i serveis, que es troben a disposició del públic. Amb freqüència, la difusió dels esmentats productes i serveis suposa una ampliació del camp de llibertat d'expressió, però també suposa una agressió a certs drets personals.

Aquesta comunicació estudia a través de quatre exemples concrets quines són les línies de regulació marcades per a l'era digital en el dia d'avui, per, a partir d'aquestes dades, suggerir algunes idees o claus que ajudin a enfocar encertadament la legislació futura.

Els exemples escollits són: Estats Units, on una llei de telecomunicacions ha inclòs com un dels seus apartats la regulació dels continguts difosos pels nous mitjans; França, on l'obra multimèdia gaudeix d'un estatut jurídic propi i la comunicació digital s'assimila a la comunicació audiovisual; Alemanya, on una llei de l'any 1997 pretén fer una regulació general de la comunicació multimèdia; i Espanya, on la legislació actual posseeix lleis específiques per a alguns dels possibles conflictes, però on, a la vegada, existeixen carències només salvables mitjançant l'aplicació genèrica de lleis anteriors.